

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Simona Šrámková

Název práce: Nizozemsko a motivy nezávislosti Surinamu

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): PhDr. Marek Pečenka

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Práce se zabývá proměnami nizozemské politiky vůči Surinamu po roce 1945, kdy v kontextu probíhající dekolonizace získal Surinam nejprve autonomii a posléze v roce 1975 i nezávislost. Hlavním cílem práce je „určit, jaké důvody vedly k vyhlášení nezávislosti Surinamu, a zároveň tyto důvody analyzovat“. Tyto motivy se snaží autorka hledat jak na nizozemské, tak na surinamské straně. Současně si autorka klade i výzkumnou otázku „jaký interpretační přístup dekolonizace nejlépe vystihuje, co se v Surinamu odehrálo“.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Práce je strukturována do pěti kapitol. První dvě jsou přítom fakticky úvodní (teorie dekolonizace a vznik a proměny koloniálních vazeb mezi Nizozemskem a Surinamem do 50. let 20. století; teoretická kapitola je jen „omáčka“, dál v textu – s výjimkou závěru – autorka tuto teorii neaplikuje). Třetí kapitola je věnována přijetí Charty Nizozemského království v roce 1954, která zajistila Surinamu autonomii, a důsledkům, které z této změny vyplynuly (postupná deziluze v Nizozemsku jako reakce na zvýšení imigrace obyvatel Surinamu do Nizozemska a zostření politické situace v Surinamu díky odlišným názorům o směřování země dvou hlavních etnických skupin, kreolů a Hindustánců). Čtvrtá kapitola se věnuje období 1973–1975, kdy se v důsledku parlamentních voleb v roce 1973 dostaly v obou zemích k moci politické síly prosazující urychlení procesu směřujícího k nezávislosti Surinamu. Pátá kapitola se pak snaží analyzovat motivy, které vedly nejen Surinamce, ale především Nizozemce k urychlení tohoto procesu.

Autorka dokládá, že nizozemská vláda z obav před rostoucí imigrací ze Surinamu využila mocenských záměrů kreolské části surinamského politického spektra a fakticky „vnutila“ zemi nezávislost, byť si ji většina surinamské populace (včetně části kreolů) nepřála. A důsledkem této urychlené dekolonizace pak nebyl pokles imigrace, ale naopak její rapidní nárůst.

Práce je věcně správná, jasná, přehledná a srozumitelná. Nicméně rozsah klíčové páté kapitoly – pouhé čtyři stránky – považuji za nedostatečný vzhledem k tomu, že jde o jedno z těžišť práce. Autorka pak nemá prostor na analýzu a spokojí se jen s tvrzeními, která nejsou často doložena (viz níže). Práce s odkazy je v zásadě v pořádku (s výjimkou čtvrté a páté kapitoly)

Problémem je práce s literaturou. Zaprvé, autorka pracuje jen s pracemi v angličtině (jde fakticky o jedinou knihu: Dew E. M., *The Difficult Flowering of Suriname: Ethnicity and Politics in a Plural Society*, plus několik článků, které se věnují primárně imigraci ze Surinamu do Nizozemska). Zadruhé, což je možná ještě podstatnější, tato literatura je primárně orientována na dění v kolonii, nikoli na reflexi tohoto dění v Nizozemsku, což je ovšem v rozporu s deklarovaným cílem práce. To se projevuje v klíčové čtvrté a páté kapitole, kde je tato reflexe, resp. politické dění, často jen konstatováno bez doložení zdroje („všechny politické strany v Nizozemsku [se] shodly na nevyhnutelnosti surinamské nezávislosti“ – s. 20; „V Nizozemsku vznikla díky rétorice premiéra den Uyla, který Surinamce označil za hrozbu pro nizozemský sociální stát, negativní představa...“ – s. 26; „pro den Uyla [bylo] ideologicky nemyslitelné, aby k ukončení Charty Nizozemského království došlo jednostranně.“ – s. 29; resp. v páté kapitole většina tvrzení o dalších nizozemských motivech kromě imigrace).

Bibliografie je poněkud zmatená, kdy mezi knihy jsou zařazeny i jednotlivé příspěvky do sborníků, nikoli však samotné sborníky, mezi ostatními jsou nizozemské historické časopisy (ale konkrétní články nikoli), jeden (!) novinový článek z roku 1965 (zde se nabízí otázka jakou shodou náhod byl nalezen, když nizozemský tisk zjevně analyzován nebyl...).

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Jazykový projev je na velice dobré úrovni s minimem překlepů a pravopisných chyb. Rovněž styl je neutrální, bez expresivního vyjadřování, s minimem stylistických chyb. Citace jsou po formální stránce v pořádku, ale, jak jsem psal výše, v řadě případů chybí. I když autorka jistě může mít pravdu, bez řádné citace jsou její tvrzení pochybná nebo přinejmenším vzbuzující pochybnosti (svět Nizozemsko neustále obviňuje z kolonialismu, nebo se toho Nizozemci děsí; s. 13, 17, 30; tvrzení o podpoře emigrace Nizozemců do Kanady a

Austrálie po roce 1945 vs. imigrace gasterbeiterů a obyvatel kolonií do Nizozemska v téže době s. 27; plus příklady výše).

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Celkový dojem z práce je smíšený – deklarovaných cílů se podařilo dosáhnout jen částečně, práce je mnohem více popisná než analytická, řada tvrzení (jež zřejmě jsou věcně správná) není doložena. Autorka jako by psala práci s trochu jiným názvem a obsahem: něco jako *Cesta Surinamu k nezávislosti...*

Závěr práce je faktickým resumé, žádná zobecnění, ani vlastní hodnocení nepřináší, což je škoda, protože by rozhodně bylo na místě (ne jen z hlediska naplnění cílů, které Nizozemsko sledovalo, ale obecně i z hlediska celého nizozemského dekolonizačního procesu.).

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Jaké byla reflexe nezávislosti Surinamu (a jeho dalšího tragického vývoje) v nizozemské politice?

Vzaly si nizozemské elity z tohoto neúspěchu nějaké ponaučení, ovlivnil surinamský příklad následný dekolonizační proces v nizozemských koloniích v Karibiku?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

Práci **doporučuji** k obhajobě a navrhuji známku **dobře**.

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Datum: 5. 6. 2015

Podpis: